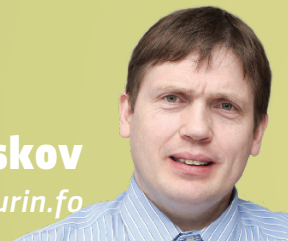

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

14. SEPTEMBER OG FÓLKAVILJIN

Í dag 14. september – 70 ára dagurin fyri fólkakvøðuna, sum hjá summum er politiskt grundarlag, og hjá øðrum eitt avlað og troyttandi kjakevni.

Fólkaraðisliga er fólkakvøðan 14. september í 1946 einki at erpa sær av. Tað var ikki gott politiskt handverk í Føroyum, og heldur ikki í Danmark, at vit høvdu eina fólkakvøðu, uttan at vit vistu, hvat hon í heila tikið skuldi snúgv seg um, og sum tí ikki varð vird.

Fólkakvøðan í 1946 er søga, og hon skal viðgerast sum søga. Vit eru komin víðari, og nú eiga vit at fáa eina breiða semju í Løgtinginum um stjórnarskipan, sum allir flokkar á tingi skulu vera við til. Tað má vera eitt krav til okkara fólkavaldu, at nú

skulu tey finna saman um tað, sum øll kunnu semjast um.

Og tað er so hvørki loysing ella samband. Vit skulu semjast um ein leist, um tað sum nú í seinasta uppskotinum eitur ein stjórnarskipan ella fyri tað eina grundlóg fyri Føroyar.

Og tað er ein avgerð, sum skal takast í Føroyum av øllum politiskum flokkum felag.

Men tað sær ikki út sum um, at danska stjórnin er sinnað at geva sega. Lars Løkke Rasmussen hevur fleiri ferðir víst sína stívrundu støðu – kanska fyri at hjálpa Sambandsflokkinum at kyrra sjálvstýrisretorikk. Men eisini danski uttanríkisráðharrin, Kristian Jensen, hevur víst seg frá tí mest stívrundu síðini í svari

til Magna Arge, fólkatingsmann, tá hann gjørdi púra greitt, at Danmark hevur bara ein uttanríkispolitikk. Og at talan er um ein stat, eitt ríki og eina tjóð tá vit tosa um kongaríkið Danmark.

Men so er ikki, sum uttanríkisráðharrin sigur. Sjálvt myrkastu sambandsmenn í Føroyum munnu haldu um høvdið av at hoyra slíkt.

Eitt er, tað dansk embætisfólk kunnu finna upp á at siga um, hvussu ríkið er skrúvað saman. Men hetta snýr seg um politikk – og politikkurin í verki hevur víst nakað annað. Tað vita øll.

Vit hava havt eina náttúrliga menning í ríkisfelagsskapinum, bæði víðvíkjandi Føroyum og Grønlandi, men

eisin Íslandi á sinni.

Tí hava vit í stóran mun ført okkara eina uttanríkispolitikk, sum eitt nú fiskivinnusamráðingar við onnur lond.

Og sjálvandi er tað tað. Eingin átti betur enn Lars Løkke Rasmussen at

kent føroysku tjóðina innanífrá.

Líka mikið, hvat vit halda um tað at vera í ríki saman við Danmark, so eru tað nøkur ríkisrættarlig viðurskipti, sum kunnu og eiga at fáast upp á pláss. Sjálvandi skal evsti avgerðarrættur liggja í Føroyum. Skulu broytingar gerast í ríkisrættarligu viðurskiptunum, so skal tað sjálvandi verða føroyska fólk, sum ger av – og ikki betrivitandi tilvildarligir danskir politikarar.

Tað eiga vit í øllum førum at fáa staðfest í nýggjari stjórnarskipan.

» **Evsti avgerðarrættur skal sjálvandi liggja hjá Føroya fólk**

Stillettir skulu lokka kvinnur í politikk

Stillettirnar á nýggjari lýsingarherferð hjá Demokratia hava vakt ans á sosialu miðlunum. Í hesum døgum heitir Demokratia á kvinnur til at stilla upp til kommunuvalið í heyst.

Og við lillaðum stílettum eggjar Demokratia til, at kvinnur seta seg á listarnar í teimum ymisku kommunum.

Á Facebook halda summi, at myndir heldur fast í forðómum – at kvinnur eru til pynt.

Onnur halda, at lýsingin er fínasta slag. Tá tú trýstur á leinkjuna kemur tú millum annað til henda tekstin á heimasíðuni hjá Demokratia. Vit hava tikið partar av tekstinum við - sí demokratia.fo fyri meira kunning.

»Lutfallið millum kvinnur og menn í kommunustýrum er 28% kvinnur og 72 % menn, sostatt er langt eftir enn á mál fyri at røkka javnstøðu í demokratiskari umboðan í kommunum.

Onkursvegna kann tað tykjast sum nógv okkara ikki hava nóg stórt álit á, at kvinnur kunnu bjóða seg fram sum umboð fyri ræðið.

30 kommunustýri eru í

Gott val
– kvinnur, stillið upp

Føroyum. Fyrst er at siga, at í summum kommunum stendur væl til við jøvnum kynsbýti: Í Streymoynni eru tað Kvívík, Tórshavn og Vestmanna, í Suðuroynni eru tað Fámjin, Hov og Tvøroyri, og í Norðoyggjum hava allar kommunur uttan Viðareði javnt kynsbýti.

Demokratia hevur sent fyrispurning út til kommunur og politiskar flokkar og spurt, hvønn dent tey leggja á at tryggja javnbjóðis uppstilling á listunum. Framsókn, Javnaðarflokkurin, Sambandsflokkurin og Tjóðveldi hava svarað spurningunum og nakrar kommunur, har ongin politisk uppstilling er.

Svarini eru í høvuðsheitunum positiv. Vit í Demokratia høvdu ikki væntað annað, so er bara spurningurin, hvørt vilji liggur aftan fyri orðini, og at flokkar og fólk fara at gera

tað, tey kunnu, at tryggja kvinnum pláss á listunum. Greitt er, at flokkarnir hava eina stóra ábyrgd at liva upp til, ímeðan tað kanska kann vera truplari at fáa javnstøðu á listum, sum ikki eru flokspolitiskir, av tí at slíkir listar jú onga endamálsorðing hava at liva upp til.

Í Demokratia eru vit fullgreið yvir, at tað kann vera langt ímillum orð og gerð, men okkara fyrispurningar eru sendir út fyri at minna á tann ójavna, sum er í nógvum kommunustýrum, og harvið vóna vit at skapa meira tilvit, soleiðis at enn meira verður gjørt fyri at fáa javnvág í.

Fyrsta treyt má vera, at kvinnur koma upp á listarnar, tí annars kunnu tær ikki veljast!

Kvinnur stillið upp! Gott val!»

» **Spegilsmyndin á eitt ára degnum**

TÍÐARGREIN POUL MICHELSEN SÍÐA 16-17

» **Eldra-økið næsta stórmál**
JÓGVÁN ARGE
SÍÐA 15

Átta á javnaðarlistanum í Klaksvík

Listin hjá Norðoya Javnaðarfelag til kommunuvalið í Klaksvík er liðugur.

Valevnini eru:

Petur Martin Hansen
Sólarn Isaksen
Gunnvá Tróndardóttir Joensen
Signhild V. Johannesen
Tummas Lervig
Terja Ósá
Finnbjørn Vang
Hedvig Waagstein

Á býráðsvalinum í Klaksvík í 2012 fekk Javnaðarflokkurin eittans umboð, Signhild V. Johannesen.

Javnaðarflokkurin fekk 440 atkvøður, sum er 14,75

prosent av atkvøðunum.

Størsti flokkur í Klaksvíkar býráð er Fólkaflokkurin, sum hevur 5 av temum 11 umboðunum. Tjóðveldi er næsti flokkurin við 3 umboðum, meðan Nýtt Sjálvstýri hevur 2 umboð.

Fólkaflokkurin varð eftir seinasta val settur uttanfyri. Hinir flokkarnir skipaðu samgongu uttan um Fólkaflokk.

Sambandsflokkurin hevur einki umboð í Klaksvíkar býráð.